

Van Ardenne-van der Hoeven

ten in de DAC en wij gaan er absoluut mee door.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat wij het hier even bij laten en dat u probeert alle moties van een oordeel te voorzien. Ik heb gehoord dat u om 16.30 uur weer naar een algemeen overleg moet.

Minister Van Ardenne-van der Hoeven: De motie van de leden Huizinga en Fierens betreft de systematiek van de kwijtschelding, eigen risico en verzekeringspremies. Die discussie hebben wij uitgebreid gevoerd. Daarover is ook nog een briefwisseling geweest. Premies leveren geen grensoverschrijdende geldstroom op en worden daarom als zodanig niet geregistreerd door de DAC en kunnen dus ook niet worden afgetrokken van de ODA-toerekeningen van de kwijtschelding van de EKI-schulden. Ook ten aanzien van de eigen risico's hanteert Nederland dezelfde systematiek. Wij hebben aangegeven dat Nederland eigenlijk al sinds de herijking aan deze kwestie aandacht besteedt. Wij komen op dit punt afspraken na die wij in Monterrey hebben gemaakt. Derhalve ontraad ik aanneming van de motie van mevrouw Huizinga-Heringa en mevrouw Fierens.

Er is een motie ingediend die betrekking heeft op het clean development mechanism. In Parijs is met de OESO-landen afgesproken dat wij de investeringen die wij doen voor het terugdringen van de uitstoot van CO₂ in ontwikkelingslanden als ODA-middelen mogen aanmerken. Dat moet wel gebeuren conform de Marrakeshafspraken. Het ontvangende land moet aangeven dat de aanwending van de middelen te maken heeft met duurzame ontwikkeling. Het gaat dus niet om de situatie dat Westerse landen zomaar ergens in willen investeren. De aanwending van het bedrag moet gebeuren in goed overleg met de ontvangende landen. De waarde van de CO₂-certificaten die op enig moment nog moeten worden gekwantificeerd moeten wij daarop in mindering brengen. Wij zullen de Kamer informeren over de manier waarop dit zijn beslag zal krijgen. Echter, de afspraak hierover staat in de DAC. Derhalve ontraad ik aanneming van deze motie.

Er is ook een motie ingediend met dezelfde strekking als de motie die

aan de overkant is ingediend. Je zou dan ook kunnen zeggen dat de Tweede Kamer achter de feiten aanloopt. Ik begrijp de tekst van de motie wel, maar vraag mij toch af wat de indieners ermee bedoelen. Zij zouden precies het tegenoverstelde kunnen verwoorden van datgene wat de Eerste Kamer bedoelt: conform het ingezette beleid bij de OESO bepleiten om de ODA-definitie te verbreden. Als dus de bedoeling van deze motie is om die definitie niet te verbreden, ontraad ik aanneming ervan. Wij zijn namelijk al bezig met het verbreden van de ODA-definitie, maar misschien wil men aangeven dat de regering op de goede weg is met wat zij in dit debat en in voorgaande debatten heeft aangegeven. Mijn advies aan deze Kamer is dan ook gelijk aan het advies dat ik de Eerste Kamer heb gegeven. De Eerste Kamer heeft echter één motie ingediend en niet twee. Deze Kamer heeft eigenlijk meerdere moties ingediend waarmee wordt gevraagd om de ODA-definitie niet te verbreden. Als de ondertekenaars van de eerdere moties en van de motie-Fierens c.s. vinden dat die verbreding niet kan, verschillen wij van mening. Als men strikt op de tekst van deze motie afgaat, zou men echter kunnen stellen dat zij een ondersteuning van het beleid is. Het probleem is dus dat er nog andere moties zijn ingediend. Daarmee wordt het beleid niet ondersteund. Daarmee is men op iets anders uit, namelijk op het niet verbreden van de ODA-definitie. Als dat wordt beoogd, scheiden onze wegen. In het licht van de dus eerder ingediende moties ontraad ik aanneming van deze motie.

Mevrouw Fierens (PvdA): Voorzitter. Er kan geen enkel misverstand over bestaan: de motie heeft als strekking dat de Kamer zich uitspreekt tegen het verbreden en het oprekken van de huidige ODA-normen. Zo is de motie bedoeld en met die strekking heb ik haar ingediend. Hier scheiden inderdaad onze wegen.

Minister Van Ardenne-van der Hoeven: Dan ontraad ik aanneming van deze motie ten sterkste.

De heer **Szabó** (VVD): Voorzitter. Uit de discussie tussen mevrouw Fierens en de minister begrijp ik niet dat wij niet zouden kunnen doorpraten over spoor 2. Sterker, daarover zouden wij

juist wel kunnen spreken, maar dan zou er meer geld moeten komen dan ingevolge de 0,7%. Is de minister dezelfde mening toegedaan of heeft zij de woorden van mevrouw Fierens anders verstaan?

Minister Van Ardenne-van der Hoeven: Voorzitter. Nu ben ik het spoor bijster. Mevrouw Fierens en ik zijn het sowieso inhoudelijk oneens over de verbreding van de ODA-definitie, laat staan dat wij het eens zouden kunnen worden over de wijze waarop wij aan het geld kunnen komen. Ik wil daarom terug naar de oorspronkelijke vraag, of wij het wel of niet eens zijn over de wenselijkheid van verbreding van de definitie. Het kabinet zegt dat die wel nodig is en het betracht daarbij alle openheid en zorgvuldigheid. Wij lopen niet vooruit op beslissingen. Voor ons geldt nog steeds 0,8%, zoals mijnheer Szabó weet. Daar houden wij ons aan. Met die 0,8% houden wij ons aan de afspraken van Monterrey.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik dank de minister voor de gegeven antwoorden.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 8 juni 2004 over **prenatale screening**.

□

Mevrouw Arib (PvdA): Voorzitter. Wij hebben op 8 juni algemeen overleg gevoerd over prenatale screening. Het overleg was bedoeld om helderheid te verschaffen, maar het heeft tot veel verwarring en onrust bij zorgverleners en zwangeren geleid. De staatssecretaris durft niet te kiezen. Zij is tegen het aanbieden van een test aan zwangeren. Onder politiek-maatschappelijke druk heeft zij gekozen voor een omslachtig standpunt, dat aanleiding heeft gegeven tot de genoemde verwarring. De staatssecretaris durft niet te kiezen en daarom heeft zij een voorstel bedacht dat hom noch kuit is. Aanstaande ouders jonger dan 36 jaar krijgen geen test maar een folder aangeboden. Dat veel mensen, allochtonen en mensen met een lagere opleiding, die folder niet zullen begrijpen en er dus ook niets mee zullen doen, maakt niets uit.

Arib

Met de folder wast de staatssecretaris haar handen schoon. Een deel van de verantwoordelijkheid voor het beleid waarvoor de staatssecretaris heeft getekend, wordt op deze manier afgeschoven op de zorgverleners. Hoever moeten zij gaan met het benadrukken van het belang van de folder? Hoezeer moeten zij wijzen op de mogelijkheden, ook als zij weten dat een vrouw niet snapt waar het over gaat of als de zorgverlener weet dat het desbetreffende gezin geen geld heeft om de test te laten uitvoeren? Hoe wordt voorkomen dat een laagopgeleide vrouw in een drukke praktijk minder informatie krijgt dan een hoogopgeleide vrouw die een dubbele afspraak bij de gynaecoloog heeft?

Wil de staatssecretaris nu eens helder zijn, zonder hoogdravende taal te gebruiken? Vindt zij dat alle zwangere vrouwen het recht hebben om de test te laten uitvoeren, maar wil zij niet dat die vergoed wordt? Of vindt zij eigenlijk dat de overheid bepaalt dat mensen niet alles hoeven te weten, omdat het niet uitmaakt of een kind gehandicapt is of niet?

De **voorzitter**: Mevrouw Arib, u moet nu echt de motie indienen. Het is niet de bedoeling dat u een derde termijn houdt.

De heer **Arib** (PvdA): Ik zag de heer Ormel naar u toe komen met de mededeling dat ik moet stoppen.

De **voorzitter**: De heer Ormel vroeg mij heel iets anders.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Gezondheidsraad een helder advies heeft aangeboden;

overwegende dat de overheid niet het recht heeft zwangere vrouwen informatie te onthouden die verstrekking gevolgen kan hebben voor gezinnen;

verzoekt de regering, prenatale screening op ernstige aandoeningen aan te bieden aan alle zwangere vrouwen;

verzoekt de regering tevens, vóór de

begrotingsbehandeling 2005 een overzicht van de kosten van screening voor alle zwangere vrouwen aan de Kamer te zenden, en daarbij de besparingen op invasief onderzoek mee te nemen, alsmede de kosten die \pm ongeacht de uitbreiding van de doelgroep \pm gemaakt zullen gaan worden voor deskundigheidsbevordering en het werken volgens "the state of the art", zodat in het najaar van 2004 een beslissing genomen kan worden over vergoeding van prenatale screening voor vrouwen jonger dan 36 jaar,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Arib, Lambrechts en Tonkens. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 4 (29323).

De heer **Ormel** (CDA): Mevrouw Arib heeft het over verwarring, maar als ik haar de motie hoor uitspreken, denk ik dat de verwarring ook bij haar aanwezig is. In het dictum wordt de regering verzocht om prenataal onderzoek op ernstige aandoeningen aan alle zwangere vrouwen aan te bieden. Wat is haar definitie van "ernstige aandoeningen"?

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik verwijs in de motie naar het advies van de Gezondheidsraad. Daarbij gaat het om prenatale screening op het Downsyndroom en op neuralebuisdefecten. Ik wilde in de motie geen medische termen opnemen die verwarrend kunnen werken.

De heer **Ormel** (CDA): De motie is inderdaad zeer verwarrend. Een hazenlip kan ook een ernstige aandoening zijn. Er zijn wel 80 erfelijke aandoeningen waarop we prenataal onderzoek kunnen doen.

Mevrouw **Arib** (PvdA): U beheerst de kunst om alles in twijfel te trekken en om verwarring te scheppen. Dat probeert u nu ook bij de motie te doen. Ik verwijs naar het advies van de Gezondheidsraad. Dat advies gaat over prenatale screening op het syndroom van Down en neuralebuisdefecten. Dat is wat ik ermee bedoel. Omdat u elke keer probeert verwarring te scheppen, zal ik het

allemaal overigens nog letterlijk overschrijven.

De heer **Ormel** (CDA): Ik schep niet de verwarring, maar u, door een onduidelijke motie in te dienen.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Ik verwijs naar het advies van de Gezondheidsraad van mei dit jaar.

De staatssecretaris heeft aan het eind van het algemeen overleg even de suggestie gewekt dat het advies van de Gezondheidsraad niet helemaal deugt en dat deze raad gebruikmaakt van onwetenschappelijke stukken. In feite trok zij de integriteit van de Gezondheidsraad in twijfel. Dat mag, maar dan moet zij haar aantijgingen met feiten onderbouwen. Als zij spijt heeft van haar uitspraak, dan zou ik het heel sportief vinden als zij vandaag haar excuses aanbod aan de Gezondheidsraad.

De heer **Ormel** (CDA): Mijnheer de voorzitter. In het algemeen overleg over verhoogde babysterfte en prenataal onderzoek heeft het CDA aangegeven groot voorstander te zijn van voorlichting op maat en screening op maat. Nog mooier is preventie. Een heel belangrijk hulpmiddel daarbij is foliumzuur. Het is opvallend dat bijna iedereen in Nederland weet van foliumzuur maar dat weinigen weten dat dit middel al geslikt moet worden vanaf 4 weken voor de conceptie. Als je dat doet, kun je in 90% van de gevallen, bijvoorbeeld een open ruggetje, voorkomen. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het gebruik van foliumzuur van minimaal 4 weken voor de conceptie tot 8 weken zwangerschap, de kans op ernstig aangeboren afwijkingen zoals een neuralebuisdefect aanmerkelijk vermindert;

van mening dat voorlichting over het gebruik van foliumzuur degenen die overwegen zwanger te geraken niet in voldoende mate bereikt;

Ormel

verzoekt de regering, te streven naar vermelding op de verpakking van anticonceptiva van het advies om foliumzuur te gebruiken, zodra men stopt met het gebruik van anticonceptiva vanwege een zwangerschaps-wens,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door de leden Ormel, Schippers en Lambrechts. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 5 (29323).

Staatssecretaris **Ross-van Dorp:** Voorzitter. Aan het adres van mevrouw Arib wens ik te benadrukken dat wat mij betreft het standpunt dat ik in het algemeen overleg heb geuit over het advies van de Gezondheidsraad helder genoeg is. Overigens heb ik de integriteit van de Gezondheidsraad niet in twijfel getrokken. Het advies dat men mij gegeven heeft, baseert zich op een onderzoek dat voor mij niet voldoende aanleiding is om mijn standpunt te wijzigen. Dat is gewoon een politieke afweging, en daar lijken mij geen excuses voor nodig. Overigens heb ik met de Gezondheidsraad een uitstekend gesprek gehad. Uiteraard zullen wij verder van de expertise van de Gezondheidsraad gebruikmaken.

In het algemeen overleg is een belangrijk en zeer breed draagvlak gebleken voor een opvatting die mevrouw Schippers als eerste onder de aandacht heeft gebracht, te weten dat burgers recht hebben op goede informatie. Dat staat ook in de motie van mevrouw Arib: zwangere vrouwen mag geen informatie worden onthouden. Zij hebben er recht op om dingen te weten. In dit geval wordt actief voorlichting aangeboden. Ik ben in gesprek met de beroepsgroepen hierover. Het idee is dat de mogelijkheid van prenatale kansbepalende testen aan de orde komt bij het eerste bezoek van de zwangere over risico's, leefregels en dergelijke.

Er is een bestaande folder over zwangerschap van de beroepsgroepen. Die zal worden uitgebreid met een hoofdstuk over prenatale screening. Deze informatie moet toegankelijk worden gemaakt voor zwangeren die het Nederlands niet

beheersen. Ik zal mij inzetten voor verbetering van de kennis bij de beroepsgroepen zelf. Daaraan blijkt af en toe het een en ander te ontbreken. Als de zwangere zelf aangeeft geen informatie te wensen, moet dat ook gerespecteerd worden.

Op grond van goede voorlichting kan elke vrouw zelf weloverwogen beslissen of zij al dan niet een kansbepalende test wenst. Voor zwangeren met een verhoogd risico of een medische indicatie komt die test in het verzekerde pakket. Jongere zwangeren zonder verhoogd risico of voor wie geen medische indicatie geldt, kunnen wel een test laten doen, maar moeten die zelf betalen.

Dit is een korte samenvatting van de belangrijke punten die in het AO besproken zijn. Ik ben dus niet van zins de testen aan iedereen aan te bieden en al helemaal niet op alle ernstige aandoeningen die er maar zijn. Dat staat namelijk wel in het dictum van de motie van mevrouw Arib. Mij lijkt dat zeer onwenselijk, niet alleen uit moreel-ethische overwegingen, maar ook omdat het onbetaalbaar is. Wij moeten het houden bij medisch risico of medische indicatie. Vervolgens moeten wij ervoor zorgen dat als vrouwen zich toch willen laten testen, dit kwalitatief goed gebeurt en dat zij goed geïnformeerd zijn. Ik ontraad dan ook de motie van mevrouw Arib.

De heer Ormel heeft ook een motie ingediend. Hij heeft in het algemeen overleg duidelijk gemaakt het belang van preventie in het bijzonder te willen benadrukken. Het is een sympathieke motie. Ik kan nog niet helemaal overzien wat wij moeten doen om het gevraagde te realiseren. Ik hoop dat hij mij wat tijd wil gunnen om dat uit te zoeken. Het behoort tot de portefeuille van de minister die net is binnengekomen. Ik verzoek de heer Ormel zijn motie even aan te houden, zodat wij kunnen nagaan hoe zij kan worden uitgevoerd.

Mevrouw Arib (PvdA): Dat is precies de verwarring die ik bedoel. Iedereen krijgt een folder mee. Wat is het verschil dat u maakt tussen het aanbieden van een test op hepatitis of lues bij zwangeren en prenatale screening op het syndroom van Down? Vrouwen onder de 36 wordt op een andere manier informatie aangeboden dan vrouwen boven de

36. U maakt wel degelijk dat onderscheid. Als die informatie standaard wordt aangeboden, krijgen alle vrouwen dezelfde informatie. Dat wil niet zeggen dat alle vrouwen zich zullen laten testen.

Staatssecretaris **Ross-van Dorp:** Het is misschien niet aardig van mij om het te zeggen, maar ik doe het toch maar. Als u zich niet verdiept heeft in hetgeen waarover de Wet op het bevolkingsonderzoek gaat, zoals u had kunnen doen voor het AO, heb ik niet zo'n zin weer van voren af aan te beginnen. Het is heel duidelijk waarom wij bij prenataal screenen kijken naar medisch risico, medische indicatie of verhoogd risico en waarom wij sommige zaken op een andere wijze doen. Het voert mij te ver nu weer in de techniek te treden. Ik heb heel duidelijk gemaakt wat het standpunt van de regering is. Ik wil mij nu vooral richten op goede voorlichting en niet op het aanbieden van alle testen aan iedereen die geen medisch risico loopt en geen medische indicatie heeft. Dat is onwenselijk en onbetaalbaar.

Mevrouw Arib (PvdA): Ik vind dit beneden alle peil. Als iemand zich niet verdiept in wetenschappelijke inzichten dan bent u het wel! Ik heb meer respect voor de heer Van der Vlies die in het AO zei dat hij elk kind als een schepsel van God ziet dat in dankbaarheid moet worden aanvaard. Hij komt daar duidelijk voor uit. Ik ben het niet eens met het zeer hypocriete standpunt dat u inneemt waardoor u heel veel vrouwen informatie onthoudt. Ik vind dat niet alleen hypocriet, maar ook heel erg betuttelend.

Staatssecretaris **Ross-van Dorp:** Het is geen teken van gebrek aan respect. Ik respecteer u zeker. Ik heb het idee dat bij u enig onbegrip heerst over het onderwerp waarover wij debatteren en over de Wet op het bevolkingsonderzoek. Ik denk dat wij in een onmogelijk debat verzeilen als wij het niet gaan hebben over onderwerpen die zijn gerelateerd aan het algemeen overleg en de uitkomsten daarvan, maar helemaal opnieuw beginnen over de strekking van de Wet op het bevolkingsonderzoek. Het voert te ver om dat allemaal in een VAO nog eens uit te gaan leggen.

Mevrouw Tonkens (GroenLinks): Nu

Ross-van Dorp

gebeurt weer wat ook al in het AO gebeurde: uw argumentatie is gebaseerd op leeftijd, terwijl bij neurale buisdefecten leeftijd geen risicofactor is. U maakt het dus te simpel. Alleen bij het Downsyndroom is dat inderdaad boven en onder de 36 jaar een risicofactor, maar dat geldt gewoon niet bij neuralebuisdefecten.

Staatssecretaris **Ross-van Dorp**: Ook op dit punt heb ik het idee dat wij het debat weer gaan overdoen. Ik heb het gehad over een medische indicatie. Ik geef toe dat dat ook op heel andere terreinen kan zijn, want er kunnen ook erfelijke aandoeningen zijn. Ik denk bijvoorbeeld aan borstkanker en allerlei andere aandoeningen waarbij wij dat ook doen, overigens ook met een leeftijdsindicatie. Ik houd vast aan medische indicatie en verhoogd risico. Over het verhoogde risico op het syndroom van Down boven de 36 jaar heb ik ook al het nodige gewisseld. Ik kan u volgens mij dus niets méér verhelderen dan in het AO. Het spijt mij dat het voor u onduidelijk blijft, maar ik denk dat het helder genoeg is verwoord.

Mevrouw **Tonkens** (GroenLinks): Het is mij niet onduidelijk, maar u hanteert een argument voor twee dingen dat maar voor één ding geldt. Het verhoogde risico geldt immers voor het Downsyndroom en niet voor neuralebuisdefecten. Op dat punt hebt u dus gewoon geen criterium om te zeggen dat mensen boven de 36 jaar dat wel krijgen en mensen die jonger zijn, niet. Het risico heeft niets met leeftijd te maken. Dat weet u toch ook?

Staatssecretaris **Ross-van Dorp**: Het gaat nu ook om het laatste advies van de Gezondheidsraad, waarin wordt gesteld dat het noodzakelijk zou zijn om iedereen het onderzoek aan te bieden, ook aan de vrouwen die geen medisch risico en geen medische indicatie hebben. Dat vind ik onwenselijk. Over dat advies hebben wij een debat gehad en daar heb ik het mijne over gezegd. Ik kan wel in herhaling blijven treden, maar dan blijf ik tien keer hetzelfde zeggen.

De **voorzitter**: Wij zijn bezig met het afronden van een debat via het indienen van een motie. Dat is gebeurd. Het gaat nu dus alleen nog

over uw oordeel over de motie en over eventuele vragen van de Kamer over dat oordeel.

Mevrouw **Lambrechts** (D66): Ik sluit niet uit dat de Kamer inderdaad misschien te dom is om te weten hoe de Wet op het bevolkingsonderzoek werkt, maar als dat waar zou zijn, kan dat met zekerheid niet worden gezegd van de Raad voor de Volksgezondheid en Zorg. Die raad kwam op grond van goede argumenten met het advies om het te doen zoals nu in de motie wordt voorgesteld.

Staatssecretaris **Ross-van Dorp**: Gelet op de verhouding tussen de kansbepaling van het vinden van kinderen met het syndroom van Down en de daarmee gemoeide kosten en de belasting van vrouwen, vind ik het in de afweging gewoon niet verantwoord om dat te doen. Bovendien zeg ik nogmaals dat ik niet tevreden ben over de reikwijdte van het onderzoek dat de Gezondheidsraad heeft gehanteerd als basis en over de oordelen die daar in den brede al over gegeven zijn. Dat heb ik ook in het AO gezegd. Ik vind dat de afweging heel zorgvuldig gemaakt moet worden. Ik heb op dat punt een ander oordeel. Dat standpunt neem ik in over een advies. Dat is mijn verantwoordelijkheid en daar kunt u het uiteraard mee eens zijn of niet, maar ik heb dat oordeel weloverwogen bepaald en aan de Kamer voorgelegd.

Mevrouw **Schippers** (VVD): Volgens mij zit de kern van de miscommunicatie in het woordje "aanbieden". Heb ik het goed begrepen dat de staatssecretaris alle zwangere vrouwen die zich melden, informatie wil aanbieden over de mogelijkheden en onmogelijkheden van prenatale screening, maar dat zij de test niet aanbiedt omdat zij daarmee zou impliceren dat die wordt vergoed vanuit de Ziekenfondswet?

Staatssecretaris **Ross-van Dorp**: Ja, of vanuit de AWBZ. Ik heb het in het AO gezegd en u zegt het nu weer duidelijk: het gaat erom dat iedereen voorlichting krijgt over hoe het precies zit met prenataal screenen. Ik kan mij voorstellen dat die voorlichting in een zekere dynamiek steeds zal moeten worden aangepast, want er zijn steeds nieuwe mogelijkheden. In principe zou je misschien wel voor

80 aandoeningen kunnen willen screenen. Vrouwen moeten goed geïnformeerd zijn, maar in het pakket ± AWBZ of ziekenfonds ± wil ik het alleen daar hebben waar sprake is van een medisch risico en een indicatie. Dan vind ik het ook zeer gerechtvaardigd dat daar ofwel collectief ofwel vanuit het ziekenfondspakket een vergoeding tegenover staat. Dat neemt niet weg dat vrouwen die geen medisch risico lopen, maar die toch ongerust zijn zelf een test kunnen laten doen. Ik wil daarbij goed kijken naar de kwaliteit en naar de garanties waaronder dat gebeurt.

De heer **Ormel** (CDA): Ik heb een nadere vraag over de reactie van de staatssecretaris op de foliumzuurmotie. Zij heeft mij verzocht om de motie aan te houden. In eerdere instantie heeft zij gezegd dat het dictum van de motie haar sympathiek in de oren klinkt. Ik waardeer dat zeer. Toch zie ik niet in waarom ik de motie moet aanhouden. Met die motie geven wij de staatssecretaris een opdracht mee. Zij kan het vervolgens onderzoeken. Wij willen haar daar alle tijd voor geven. Als ik de motie aanhoud, zal er een tijdsdruk op komen te liggen. Ik overweeg dus om de motie in te dienen. Ik vraag de staatssecretaris dan ook naar het oordeel over de motie.

Staatssecretaris **Ross-van Dorp**: Ik laat het oordeel graag aan de Kamer. De Kamer geeft mij ruimte om te bezien hoe het kan. Het gaat om een streven. Ik zal bekijken hoe ik het kan invullen.

De beraadslaging wordt gesloten.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 9 juni 2004 over **medische zorg van asielzoekers en allochtonen en over huisartsenzorg voor asielzoekers**.

□

Mevrouw **Tonkens** (GroenLinks): Voorzitter. Het gaat hier om een gecombineerd algemeen verslag. Oorspronkelijk ging het om de onderwerpen medische zorg asielzoekers en interculturalisatie. Ik zeg dit omdat ik bij uitzondering drie